קבה א מיי׳ פ״ו מהל׳ מלה

יטנט ח. קבו ב ג מיי שם הלי ה [ופ"ה הל"כ] סמג

לאוין עט טוש"ע או"ח סי

מסב סעיף א:

קבו ד מיי׳ שם פ״ה הלכה

אורות הלי כב טוש"ע י"ד סי לו סעי אן: קבח ו מיי פי"ב מהלי

מעשה קרבות הלכה מעשה קרבות הלכה כא: קבט ז מיי שם הל"כ: קל ח מיי שם הל' כג ופי"א מהל' פסולי

ופי"א מהל' פסולי המוקדשין הלכה ז:

כ שו"ע שם סעיף ד כ שו"ע שם סעיף ד בהג"ה: ה [מיי' פ"ט מהלי מאכלות

הלכה ח:

ל) קדושין עו: שבועות כד. נזיר ד. [כרימות כג.], ב) [לקמן לח:], ג) [שם. לט:], ד) [לעיל לה:], ה) לקמן קטו:, ו) לעיל ל. ב"מ לא. ה) ול"ל ומשמרון, ט) ולקמן מ. ע"ש], י) [והביאה אל בני אהרן הכהנים וקמץ כנייל], י) מנחות ט. יח:, () [נייל ולריש לקיש], מ) [מנחות נב:], ל [ע" תוספתא מנחות פ"ט ("א"), ש) [וע"ע תוס" חולין ה"א], ש לז. ד"ה השתא ותוס׳ שבועות כד. ד"ה האוכל ע"ש], ע) ווע"ע תום' סוכה ו: ד"ה יר"ם וטול שם לב ד"ה כפה מום׳ סנהדריו ד. ד"ה כולהו וחוס' זבחים מ. ד"ה לא נגרכה וחוס' נדה טו. ד"ה לא נגרכה וחוס' נדה טו. ד"ה לא], פ) [ועי חוס' סוכה נ. ד"ה ואי ותום' מנחות ט. ד"ה ריש לקיש], ל) [עירובין יח:], ק) [וע"ע תוס' עירובין יח: ד"ה מרורין],

תורה אור השלם

1. לא תאכל עליו חמץ ייבר אָלְיוּ עִּלְיוּ מַצּוֹת לֶחֶם ענִי כִּי בְחֻפְּזוֹן מַצּוֹת לֶחֶם ענִי כִּי בְחַפְּזוֹן יצאת מארץ מצרים למען תובר את יום צאתר מאֶרץ מְצְרַיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךְ:

דברים טז ג יבוים טוג 2. וְנֶפֶשׁ כִּי תַקְרִיב קְרְבַּן מִנְחָה לַיְיָ סֹלֶת יִהְיֶה קְרְבָּנוֹ וְיָצַק עָלֶיהָ שֶׁמֶן וְנְתַן עְלֶיהָ וְלְבֹנְה: ויקרא בּ א בּלְבֹנְה: ניקרא בּ א 3. בָּל מַחְמֶצֶת לֹא תֹאבֵלוּ בְּכֹל מוֹשְׁבֹתִיכָם תֹאכְלוּ מושבתיכם תאכלו שמות יב כ

הגהות הב"ח

(א) גמ' לחם עוני מי שנאכל: (כ) שם קרינן ביה ור' עקיבה: (ג) שם ר' יהושע בן לוי לבניה:

גליון הש"ם

גם' מידי בלבד כתיב. עיין נהר"ש פ"א מ"ג דטהרות :ש"לו

מוסף רש"י

האוכל נבלה ביום הכפורים פטור. מכרת, הכפורים פטור. מנכת, דלא אתי איסור יום כפורים ומיחל אאיסור נגלה דקדים, זכינוכ מתיפור לכנה דקדים, אם נתנבלה מערב יום כפורים הרי קדם איסור נבלה, ואם נתנבלה ביום כפורים אפילו הכי אסורה היתה עליו מבערב משום אבר מן החי . (קדושיו עז: וכעי"ז שבועות בד. וכריתות כג.) **דלא אמרינן** מיגו דאתי יום הכפורים ואיתוסף איסורא לגבי שאר מילי, אחוסף נמי לגבי נבלה, ור"ש לטעמיה דאמר במסכת כריתות (כג.) דאפילו איסור חמור לא אתי וחייל על איסור לתחל כם מתר ומייל על מיסור קל (נזיר ד.). ואם לש כל הפת אסורה. ואפילו לאכלה נמלח (ב"מ צא.). מפני הרגל עבירה. שלא יאכל כשל עמה (שם וכעי"ז זבחים

מוסף תוספות

א. דכתיב וזבחת ואכלת מה שאחה זורח אחה אורל ארל

שאונה זובה אחה אוכד אבד. מה שאי אתה זובר לא מוס" שנועות כד, ב. אף לאחר שנתנבלה איכא עשה דשאינה זבוחה. מוס" מולין לו. ג. ולא מקרא. מי" הר"ין. ד. שנקמצין אחר אפיה וטיגון, מוס" הלה"ש. ה. לישה שקודם אפייה וטיגון. שס. ז. ונקמצת סלת. שס. ז. וכיון דהא ון הוא כלי שרת אם היה מוציאה לחוץ היתה נפסלת ביוצא הלכך בעינא שתהא הלישה בעזרה. שס. ח. [ו]הפרי עצמו

כגוז מנחת מחבת ומרחשת ומנחת

מאפה תנור שאופין אותה תחילה

עשר חלות ואחר כך פותתין אותן

עד שמחזירן לסלתן כדכתיב (ויקרא

ב) פתות אותה פתים ואחר כך נותן

שמן ובוללה ויולק וקומץ וכשאפאה

תחילה נילושה בפושרין: לימד על

יליקה ובלילה כו'. והני במנחת

מאפה תנור לאחר לישה ואפייה

ופתיתה נינהו: במקום זריזים איתא.

בעזרה שהמחבת והמרחשת כלי שרת

הן וכן תנור של מקדש וכיון דבעזרה

איתא חזו לה כהנים ומלמדין אותו

להיזהר בה: ומאי שנא. שאר

מנחות דקאמר שמואל אין לותתין

אותם ממנחת העומר דתנן בה

החוכל נבילה ביום הכפורים. שוגג: פעור. מחטחת דחין חיקור יום הכפורים חל על איסור נבילה ואם בו ביום נתנבלה אפילו הכי היתה אסורה קודם יום הכפורים משום אבר מן החי: מידי בלבד איסור אבר מן החי וקשה לר"י דהא כי פקע איסור אבר מן החי כסיב. קרא משמע דכל מי שאיסור חמץ נוהג בו אתה יוצא בו יחול עלה איסור יום הכפורים ונבילה בבת אחת דמודה רבי שמעון משום מנה: מי שנחכל בחנינות. שמותר לאוכלו כשהוא אונן דרוש ביה לחם חוני ומעשר שני חינו

האוכל נבלה ביום הכפורים פמור רבינא אמר אפילו תימא רבנז מי שאיסורו משום בל נאכל באנינות דכתיב (דברים כו) תאכל חמץ בלבד יצא זה שאין איסורו משום לא אכלתי באוני ממנו: מי כתיב בל תאכל חמץ בלבד אלא אף משום בל עוני. בוי"ו דתשמע מיניה אוני: תאכל מבל •מידי בלבד כתיב אלא מחוורתא שעונין עליו דברים. שגומרים עליו כדרב ששת ת"ר יכול יוצא אדם ידי חובתו את ההלל ואומרים עליו הגדה: אין במעשר שני בירושלים ת"ל ולחם עוני (6) מה לשין את העיסה. של מלות ביין ושמן ודבש מפני שקרובה וממהרת להחמין ואין אדם יכול לשומרה לפיכך אם לש תשרף מיד ובמועד קאמר ולא ביום אומר סמצות מצות ריבה אם כן מה ת"ל" טוב להבערה שלא לצורך היא. ס(ולר׳ לחם עוני יפרט לעיסה שנילושה ביין ושמן יוחנו) דאמר לעיל [לה:] מי פירות אין מחמינין לא קשיא הך דאיהו אין חייבין על חימולו כרת האמר ולא הוי חמץ גמור אלא חמץ נוקשה כדשמואל סדאמר שמואל לחם עוני לחם הוי כלומר רע ואותו חימוץ הן ממהרין להחמיץ ואי אפשר לשומרן: וחכמים אומרים תחכל. דקסברי אפשר לשומרה. והכא לא גרסינן מיד דמשנאפה לא תחמיץ: שבתי היתה. שביתתי היתה רגל פסח אחד אלל יאכל ואמר רבי עקיבא שבתי היתה אצל ר' אליעזר ור' יהושע: מקטפין. טחין פניה לחחר עריכתה: פושרין. ביין ושמן ודבש ולא אמרו לי דבר ואף על פי ממהרין להחמיך: יום ראשון. לילה הראשון שהמלה חובה בעינן לחם עוני: אין לשין עיסה בחלב. וחכמים אומרים את שלשין בו מקמפין בו כל ימות השנה שלא יאכל בשר עמה: ואת שאין לשין בו יאין מקמפין בו ושוין **כעין חורא.** מעט כעין של שור מותר ללוש בחלב דאכיל ליה מיד בבת אחת ולא משהי ליה דלינשי שנילוש בחלב: ומאי שנא ממנחות. דתנן בהוש דבאות מלות ואפילו הכי נלושות בפושרין ומשמרן שלא יחמילו: כל הפת אסורה מפני הרגל עבירה אלא הכי זהו זית שחין מר גחילנות כזיתף: קאמר יומא קמא לא תלושו לי בדובשא מכאן ואילך לושו לי בדובשא ואיבעית אימא לעולם בחלבא כדאמר רבינא הכי גרסינן להנים זריזין הם: לחיתה. לשורן במים מעט ולכותשן במכתשת להסיר מורסגן כדי שתהא סולתן נקיה: לפיסה ליסא בוריוין. כשמביאה הזר כבר היא סולת: לישה.

שנאכל באנינות יצא זה שאינו נאכל באנינות אלא בשמחה דברי יוםי הגלילי ר' עקיבא ודבש מאי מעמא דר' עקיבא מי כתיב לחם עוני עני כתיב ור' יוםי הגלילי מי קריגן עני עוני קרינן יי ור' עקיבא האי דקרינן ביה עוני שעונין עליו דברים הרבה וסבר ר"ע עיסה שנילושה ביין ושמן ורבש לא והתניא אין לשין עיסה בפסח ביין ושמן ודבש ואם לש רבן גמליאל אומר תשרף מיד וחכמים אומרים רבי אליעזר ורבי יהושע ולשתי להם עיםה שאין לשין מקטפין בו אתאן לתנא קמא שאין לשין את העיםה בפושרין לא קשיא הא ביום מוב ראשון הא ביום מוב שני כדאמר להו ר' יהושע ₪ לבניה יומא קמא לא תלושו לי בחלבא מכאן ואילך לושו לי בחלבא יוהתניא יאין לשין את העיםה בחלב ואם לש

"כעין תורא שרי הכא נמי כעין תורא: ושוין שאין לשין את העיםה בפושרין: מאי שנא ממנחות ״דתנן יכל המנחות נילושות בפושרין ∞(ומשתמרין) שלא יחמצו אם אמרו בזריזין יאמרו בשאין זריזין אי הכי מילתת נמי לתית אלמה שאמר רבי זירא אמר רבה בר ירמיה אמר שמואל יחימין של מנחות אין לותתין אותה לישה בזריזין איתא לתיתה ליתא בזריזין ולישה מי איתא בזריזין והכתיב יוצק עליה שמן וגו' והביאה יאל הכהן י"מקמיצה ואילך מצות כהונה לימר על יציקה ובלילה שכשירה בכל אדם לישה נהי דבזריזין ליתא במקום זריזין איתא דאמר מר בלילה כשירה בזר "חוץ לחומת עזרה פסולה לאפוקי לתיתה דאינה בזריזין ולא במקום זריזין ומאי שנא ממנחת העומר דתנא מנחת העומר לותתין אותה וצוברין אותה ציבור שאני תנו רבנן יכול יוצא אדם ידי חובתו בבכורים יתלמוד לומר יבכל מושבותיכם תאכלו מצות מצה הנאכלת בכל מושבותיכם יצאו בכורים שאין נאכלין בכל מושבותיכם אלא בירושלים דברי רבי יוםי הגלילי רבי עקיבא אומר מצה ומרור מה מרור שאינו בכורים אף מצה שאינה בכורים אי מה מרור שאין במינו בכורים אף מצה שאין במינה בכורים

לותתין אותה ולוברין אותה שיזובו מימיה: ליבור שתני. מנחת העומר קרבן ליבור היא וכל עסקין שלה נעשין על פי בית דין קלירתה והיבהוב שלה ולתיתה הכל בבית דין ובזריזין הוא. ואיכא דאמרי לבור שאני דהואיל ולוברין אותה מימיה זבין ואין מחמילין ולאו מילתא היא חדא דבחוספחאס קתני לה ולא קתני ולוברין אלא ובוררין ועוד אי איכא תקנחא בלבור (של) חיטים של מנחות נמי לילתתינהו ונילברינהו: בברורים. כגון כהן שהביאו לו חיטין בכורים בירושלים: בכורים. אין נאכלין אלא בירושלים שנאמר [דברים יב] לא תוכל לאכול בשעריך וגו' ואמר מר (מכות m.) ותרומת ידך [דברים שם] אלו בכורים: **מלה ומרור.** הקישן הכתוב על מצות ומרורים [במדבר ט]: **מרור אינו בכורים.** דתנן (בסורים פ״ה מ״ג) אין מביאין בכורים אלא מז' מינין דכתיב מארלך [דברים כו] משבח ארלך במנחות בפ' כל קרבנות (פד.) ולקמן במקום שנהגו (נג.):

האובל נבילה ביום הכפורים. פ״ה אפילו נתנכלה ניום הכפורים לא חיילא עלה איסור יוה"כ דהרי הוה עלה

באיסור בבת אחת ומיהו י"ל אפילו נתנבלה ביום הכפורים לא חייל עלה איסור יום הכפורים דאיסור שאין זבוח הוה ביה נמי מעיקרא א ואכתי לא פקע מינה בֹס:

עובר קרינן ביה. והא דגבי לולב (סוכה דף לב.) כ"ע מודו דכפת כתיב ולח חמר כפות קרינן ויצטרך שני לולבים ליטול אור"י משום דהתם סמכינן אקרא פרי עץ הדר דלא משמע אלא חד לכך מודו התם כ"ע דדרשינן מסורת גע:

במקום זריזים איתא. וח״ת

מאפה תנור™ מיירי שהיתה נילושה

בפושרים ואותה ה מנלן שנבללת בעורה

ושאר מנחה שנבללת בעזרה לפי

שהבלילה היתה בכלי שרתו וי"ל דגם

מאפה תנור היו לשין בעזרה סמוך

לתנור של קודש שלא תחמיץ ורבינו

אפרים בר אפרים הגבור מפרש דע"כ היו לשין אותה בעזרה לפי

שהיו מודדין אותה בעשרון של

קודש כדתנן בפרק שתי מדות (מנחות

פו.) עשרון מה היה משמש בו מודד

לכל המנחות ים: מה מרור שאין

ביבורים. וליכא למימר מרור היינו

זית שהוא מר כדדרשינן 3 (סנהדרין

דף קח:) והנה עלה זית טרף בפיה

אמרה יונה יהא מזונותי מרורים

כזית וכו' דלקמן (דף לט.) אמר מרור

דומיא דמלה מה מלה מין זרעים אף

מרור כן ועוד שזית החילן מר ולח

הפרי הכתשמע עלה זית ואמרינן

נמי (מכילתא פ׳ בשלח) ויורהו ה׳ עץ

והא הכא במנחת

קלא ט מיי׳ פי״א מהל׳ פסולי המוקדשין הל׳ ו: קלב י מיי פי״ב מהל׳ מעשה קרבנות הלכה קלג ב מיי פ"ו מהלי מנה

רבינו חננאל

ת״ר יכול יוצא אדם ידי מצה בפסח במעשר שני בירושלים ת"ל לחם עוני, כי בעינן לחם הנאכל באוני, יצא זה שאינו נאכל באוני אלא בשמחה דברי ר' יוסי הגלילי, כדתנן בסוף מעשר שני במנחה היה וידוי בערתי הקדש מז י הבית זה מעשר שני וכר׳ הא אם אכלו באנינה לא היה יכול להתודות. ר' עקיבא אומר מצות מצות ריבה אם כז מה ת"ל לחם עוני פרט מצה עשירה, וקרינן עוני כשמואל דאמר לחם שעונין . אחריו דברים. ואקשינן איני דר' עקיבא אוסר . בפסח מצה עשירה. והתניא ושמן ודבש ואם לש ר"ג אומר תשרף מיד, פירוש אפילו אפאה מיד תשרוף. וחכמים אומרים תאכל מיד. פירוש אם אפאה. אמר אליעזר ור׳ יהושע ולשתי אר כוו יווש להם עיסה ביין ושמן ודבש ולא אמרו לי דבר. ושנינן . הא דאסר ר"ע מצה עשירה ביום טוב ראשון בלבד, בזמן שעונין עליו דברים, והן . ההגדה שאמר בה מצה זו שאנו אוכלין על שום מה, על שום שלא הספיק בצקת של אבותינו להחמיץ אותו זמן באנו. אסור אותו זמז לאכול וזה שאמר לשתי להם עיסה רוון שאמו לשוני לום פיסון ביין ושמן ודבש, בשאר הימים. ויש לומר כי דבר מועט לש להם כגון בני ר׳ יהושע שלשו לו בחלב כעין וביום הראשון אסור ובשאר . הימים מותר. ונתברר למביני הוא, אין לשין את העיסה שאין לשין בהן מקטפין בהן, וחכמים אומרים אין לשין . ואף לא מקטפין, ואם לש או קיטף, ר"ג אומר תשרף מיד ואפילו אפאה. וחכמים אומרים הארל מיד אם אפאה ימות הפסח היא שנויה זולתי

ימות הפסח היא שנויה זולתי

777

777

שהת"ק שאמר אע"פ שאין לשין בו מקטפין בו, כך פירוש דבריו, אע"פ שאין לשין במים ושמן, וואם לשן במים ושמן, מקטפין בשמן. מקטפין בשמן. מקטפין בשמן מל שהלישה שאסר שמן על ידי מים הוא שאסר. ומה שאסר בלישה שמן על ידי מים התיר בקיטוף, וותכמים אסרו זה זוה הלישה והקיטוף ע"י מים הכל אסור. וקי"ל כתכמים שאפילו אם לש במים לבדו אסור לו לקטף בשמן כלל, וכל שכן שאין לשין במים ושמן כלל. [והלכתא יום ראשון אסור ללוש ולקטף במי פירות כל עיקר בין בפני עצמן בין כשהן מעורבין במים. קבעינן לחם עווי לאטוד ממט מיים במים מדור במים. קבעינן לחם עווי לאטוד ממט מיים במים במים מדור במים.

בפני עצמן בין כשהן מעורבין במים. קבעינן לחם עוני למצוה. מכאן ואילך בפני עצמן ביותרין, צ"י עירוב אסורין בין בהל מעורבין במים. קבעינן לחם עוני למצוה. מכאן ואילך בפני עצמן מותרין, צ"י עירוב אסורין בין דרו ללוש בין לקטף. ואם לש או קטף יאפה ויאכל מיד כחכמים). ושוין שאין לשין את העיסה בפושרין. ואמרינן אמאי לא, והא כל המנחות מצה הן, ותנן כל המנחות מצה הן וישמרו החיטין בלתיתה ולא יבואו לידי חימוץ, ולמה אסור זריזין מתעסקין בעיסה ומשמרין העיסה שלא תחמיץ ומשום זריזותן התירו להן, יתירו לכל אדם. ואמרינן ואם הכהנים זריזין הם מצוח מאות במודה שלא על ידי כהן. הוא לישה נמי יתכן שתויה שלא על ידי כהן דהא מקמיצה ואילך מצות כהונה ולישה קמי הכי הוא דהויא. ואסיקנא לישה אפילו בזמן שאינן כהנים אינה אלא בעודה במקום שהכהנים רואים אותה, אבל חוץ לחומת העודה פסולה. לתיתה אינה לא בכהנים ולא בעודה לפיכך לא התירוה) [דכל מנחה שנילושה חוץ לחומת עודה פסולה. אמנה בכורים כי ירק הוא ולא פירי. כך מצה או מה מור אין מביאין ממנו בכורים כי ירק הוא ולא פירי. כך מצה או מה מור הוץ מביאין ממנו בכורים למצה אינה לאו במינו דבר שאין במינו בכורים. מיד ק הוא הכי דמי שהוכשר למרור הוא שהוכשר למצה, אימא או מה מור אין במינו בכורים כי ירק הוא ואין בכל מיני ירק בכורים. ואקשינן אי הכי דמי שהוכשר למרור הוא שהוכשר למצה, אימא או מה מורר אין במינו בכורים כי ירק הוא ואין בכל מיני ירק בכורים. ואקשינן אי הכי דמי שהוכשר למרור הוא שהוכשר למצה, אימא או מה מורר אין במיני בכורים כי ירק הוא ואין בכל מיני ירק בכורים שנאמר מראשית כל פרי האדמה ואף מצה בעינן דבר שאין במינו בכורים.